

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

Joi 16 Octomb. st. v.
28 Octomb. st. n.

Va esi joi'a si dumin'ec'a.

Redactiunea în
Közép-utcza nr. 395.

Nr. 79.

ANUL XVI.

1880.

Pretiu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Român'a 2 galbeni.

Românii la Plevna.*

Colo 'n Plevna si 'n redute
Stau pagânii mîi si sute,
Stau la pînda tupilati
Ca zavozi de cei turbati.
Las' se sicda mari si mici...
Frageti hor'a mei voinici!

Alesandri, Hor'a dela Plevna.

I.

Domnilor! Fia-mi permisă ca în timpul ce mi-acorda statutele Asociațiunii noastre cât și bunavoinții a dvostre, să tractezu despre o tema ce credu că interesă pe ori cine dar în specie și mai multu pe Români.

Pe Români trebuie să-i intereseze mai multu, pentru că este vorb'a de sângele și de virtuțile lor, este vorb'a de un'a din cele mai gloriose pagine ale istoriei României, de succesele eminente ale armelor române obținute pe cîstele Balcanului și în specie la Plevna.

Sciu că fia-care dintre dvostre cunoșce pră bine lôte acele fapte cu cari voiescu a ve întreținé, sciu că unevoie așu gasi vre-unu episodul belicu care se nu ve fia deja cunoscutu, pentru că tôte acele fapte vitejesci sînt înca prăspete, ranele eroilor înca nu sînt deajunsu vindecate, cîstele Balcanului nu sînt înca spelate de sângele vitejilor români.

Pentru a fi înțelăsa bine intențiunea acestui discursu, fia-mi iertatu a ve adresă o întrebare: Care dintre dvostre n'ati cetitu poem'a laureatului nostru poetu Andreiu Muresianu intitulata: „Unu resnetu“ ce se începe cu — „Deștepta-te române“...? Dar ce întrebare curioasă! Îmi veti răspunde dvostre, pentru că nu este Românu, ma nu este copilu care se nu fi cetitu și se nu scie de rostul acêsta poezia clasica din tôte vedevile... Așă este — dlor!

Înse eu susținu cumca cetindu cineva acêsta frumôsa și românesca poezia pentru antăia ôra, a capetatu fără îndoie la gustul de a o ceti și a 2-a ôra, a 3-a ôra și așă mai departe, pentru că cu cât o cetesce cineva mai multu și mai desu, cu atăta se îndulcesce mai tare în dîns'a și nu scie ce simțeminte îl cuprindu și-l predomnescu, căci anim'a-i poftesce neîncetatu se-o mai cetesca odata.

Și deca ne punemu întrebarea, pentru ce se întempla acêst'a? Răspundemu: pentru că Andreiu Muresianu a alcătuit'o din cele mai nobile și mai scumpe elemente ce caracterisăza neamul nostru, a facut'o din

* Acestu tractatu s'a insinuat si eră se se cetesca în adunarea generala din Turda a Asociațiunii transilvane, înse nu s'a cetitu din scurtimea timpului.

muschii și din nervii animei Românului și a cîoplîto dupa tipul și asemenarea cugetării și a simțirii românesci.

Acêst'a se întempla cu ori ce lucru placutu animei nôstre. Acêst'a se întempla credu eu și cu faptele vitejesci îndeplinite de Români la Plevna. Ori de câte ori și ori cât de multu cetimu și vorbimu despre aceste vitejii, nu ne putemu satură în destulu, și totdeuna ne mai remăne unu punctu care ne îndemna, ne entusiasmeza și ne hotaresce se începemu *da capo*. Și acestu simțementu instinctivu estu unu din cele mai scumpe și mai binefacătore, este unu din acele cari vivifica energi'a și ofilescu curagiul Românului și cari îl nădădă și susținu la aspirațiunea și destinațiunea viitorului seu.

Este bine a folosî tôte ocașiunea data pentru a reimprospetă astfel de fapte, de a le sedî în animele generațiunii tinere și a le transformă pe încetul în legende și povesti populare. Credu dara, că tem'a ce mi-am propusu a tractă, va întimpină bunavoinții și paciinti'a dvostre, care tema me vedu silitu a-o tractă numai în liniamente, pentru că a-o tractă în tôte amănuntele s'ar recere a scrie o carte voluminôsa.

II.

Ne aflămu la începutul lunei lui august.

Sînt 3 ani de cînd Români'a se află chiar pe asta vreme în o mare agitațiune. Dvostre ve veti aduce bine a minte cu totii, și cu deosebire dvostre amabile dame, cari chiar pe acêst'a vreme desvoltara ti o mare activitate scarmenându scame, facendu bandagie, camesi și totu feliu de rechisite pentru ambulantele de câmpu ce le ati destinat pentru fratiile vostri ce în curênd aveau să între în lupta.

În Români'a se lucră la preparative de resbelu cu unu zel și cu unu entusiasmu ne mai pomenitu în anelele acêstei țeri.

Tineri și betrâni, barbati și femei, senatori și deputati, comercianti și industriasi, cu unu cuventu întreaga țer'a încependu dela Domnu și Dîmna pâna la țeranu și țeranca erau în lucrare, contribuiau la provederea armatei cu cele de lipsa.

Armat'a se află formata în 4 divisii pe picioru de resbelu și eră concentrata la Dunare pe o linia dela Calafat pâna la Oltu, formandu arip'a drepta a armatei rusesci de operațiune. Dîns'a așteptă cu nerabdare trecerea sa peste Dunare pentru a se spelă pe sine și numele nîmului românescu de clevețile strainilor și pentru a aretă cum se scie bate pentru moși'a și independinții a țerei sale.

Dar înainte de a urmari pe Români în mișcările

și luptele lor, se remănemu unu momentu la armat'a rusésca, și sê vedemu ce a îndemnatu pe Români la participarea acestei campanie.

(Va urmă.)

Dr. A. P. Alexi.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de *Claire de Chandeneux*. —

(Urmare.)

Pôrt'a négra, cas'a învechita și de esterioru diformu, cu care famili'a Forster așa multu timpu a fost multăamita, deveni o casa domnesca de esterioru conveniabilu, care facea placere ochilor și oferiá cea mai mare comoditate locuitorilor ei.

Tôte se schimbarea, numai balconul nu se putu stramutá, căci fundamentul aceluia nu se putea scóte din parete. Numai balconul, și Rhône mai remasera... Și valurile acestui riu zugraviau niște figure fantastice, pe cari Sabine le vedea în continuu...

Într'una din zile, când Sabine tocmai cetiá unu romanu, unu servitoru i anunciá sosirea lui Pascal de Guerras.

El întrá și — fu uimitu de frumseti'a Sabine-ei. Deveni confusu ca unu studentu.

— Ocupa locu!... Ce frumosu, cá ai venitu! Iérta-me sê-li recomandu pe barbatul meu.

Acela întrá numai decát, și conversațiunea condusa de Sabine, începú. Pascal fu surprinsu de acésta primire amicala.

Numai într'unu târđiu întrebá el:

— Unde-i Juliette?

— Juliette? vei vedé-o acusi. Voiu da ordinu sê se caute acésta fiintia selbatica.

— Fiintia selbatica? — întrebá Pascal cu mirare, — eu credu, cá crescéndu ea sub veghiarea ta, a devenitu unu modelu de cultura.

— Ba. Acésta copilítia are îndatinări próste, și cu tóta staruintia mea nu voiu reeși sê facu din ea o domnișóra.

— Me miru, căci, precum mi-aducu aminte, ea erá blânda, buna și ascultátore.

— S'a schimbatu cu totul. I place mai multu sê petréca la famili'a pescarului.

— Me vei iertá s'ó cercetezu?

— Déca acést'a îți face placere. De și ar fi fost mai bine sê fi tramisu dupa ea unu servitoru.

— Iérta-me sê mergu eu...

— E bine, dar nu uitá, cá în fabrica se cinéza la șapte óre.

Pascal promise, cá se va rentórce precis și se departá. Dar numai cu greu putu s'ajunga la cas'a pescarului, căci Rhône tocmai atunce esundase.

VII.

Famili'a pescarului fu surprinsa vedéndu la ei unu omu strainu. Dar dintre prunci, o copilítia cam de doispre-dece ani numai decát esclamá:

— Iéta nanașul meu!

Pascal îmbraciá cu iubire pe Juliette, care devenise o feta frumósa și nalta, cu talia fina și trasaturi delicate. Tóta înfașurarea ei i facu cea mai buna impresiune.

Apoi el începú a-i vorbí de mama-sa, dar dèns'a sciea numai atáta, cá aceea a capetatu undeva o aplicațiune, unde nu este iertatu s'ó cerceteze.

— Cum te afli? — o întrebá Pascal.

— Aice fórté bine, dar în fabric'a de sticle... Așá dara cá nu me vei mai duce acolo?

Pascal se cutremurá.

— Rogu-te, — continuá fetiti'a, — nu me du în

fabric'a de sticle; cei de acolo nu dorescu rentórcearea mea.

— Ce dici? Dn'a Tanguin...

— Oh! — dișe cu tristétia copil'a, — dn'a Tanguin n'are grige de mine.

— Copil'a mea, tu nu vorbești bine. Căci dèns'a te-a primitu la sine, te-a crescutu și te-a tramisu în institutu.

— Da.

— Și totusi?

Copil'a suspină și înroși.

— Ah! Dèns'a nu me iubesc, — dișe ea linu.

— Esti nemulțamitóre, Juliette; бага de séma ce vorbești!

— Ai dreptate, nașule; nu voiu vorbí mai multu nimica, — dișe Juliette, care fu pré emoționata de aceea rigurósa a nașului seu.

Pascal nu la ast'a se așteptá. Dar indignațiunea lui îl scóse din flegma, și îl costá multa ostenela pâna ce reeși a face, ca Juliette sê devina mai comunicativa față de el.

Înse copilítia remase fricósa, ca și cel ce se teme de unu pericolu mare.

La Pique vini întru ajutoriul lui Pascal, și continuá cu claritatea-i naturala:

— Domnule, femeia acésta nutresce o antipatia neexplicabila față de acésta tinera copila. De când o primi la sine și pe biét'a Ismérie...

La numele acesta bun'a femeia tuși intaritata, apoi încuragiându-se, continuá:

— De când dn'a Morin s'a departatu la postul ei nou, dn'a Tanguin s'a aretatu cât se póte de afabila față de copilítia acést'a, a aședat'o în propri'a-odaia. i-a datu o mulțime de presenturi, și a îmbracat'o ca pe o principessa. Te voiu face fericita, copilítia mea, — i dișe ea; voiu îndreptá ceea ce sórtea a greșitu în contra ta! Copilítia își însemná bine aceste cuvinte, cari i promiteau unu viitoru fericitu. Acést'a înse nu durá multu.

Și dupa o scurta pauza ea continuá:

— Maritându-se dșór'a Sabine, la începutu jun'a copilítia fu aședata în o odaia, care fu destul de departe de odai'a tinerei neveste. Nu peste multu înse ea fu transportata în partea de dinnapoi a edificiiului într'o odaia întunecósa, și de atunce încelura presenturile și rochiile frumóse.

Pascal nu voi sê întrerumpa, teméndu-se, cá pescarítia va terminá și mai târđiu. Ea dara continuá:

— Copilítia erá blânda, ședea singura într'unu unghiu, și când cutezá sê se apropie de dómna-sa. aceea o respingea. Serman'a fetitia observá cu durere acésta recire, și vini sê plânga la noi. La începutu nu i se permitea acést'a, dar mai târđiu, constatându-se, cá astfel vor puté scapá de dèns'a, i fu iertatu sê vina la noi. Apoi o tramisera într'unu institutu din Vienne. unde ea fu închisa ca o calugarítia. Trei ani remase ea acolo. În fine se rentórse, reu îmbracata, și din momentu acela nevést'a o uria și mai tare, ceea ce pe Juliette o facu și mai fricósa.

— Da, da, — luá vorb'a Juliette, — într'atáta, încât nici n'am cutezatu sê-mi ceru de mâncatu, și de multe ori n'am mâncatu.

— Odata apoi, — continuá Pique, — Juliette scapá din fabrica și fugi la mine. Și de atunce ea se afla la mine. Nimene n'a vinitu s'ó duca d'aice. Deci, dta te poti convinge, cá dn'a Tanguin urește copilítia.

Pascal nu sciea ce sê gândésca. Erá confusu. Dar își propuse, cá înca în sér'a aceea va vorbí cu Sabine. Deci își luá remasu bunu, și plecá sê se rentórca în fabric'a de sticla.

(Va urmă.)

S A L O N U :

Balul din Sibiu

datu in folosul fondului de teatru romanu.

— La 18 octombre. —

L'amu puté numi balul nevestelor, și déca amu voi sé mai specificámu acésta numire, amu puté dice: „balul nevestelor frumoșe“, căci atâte neveste frumoșe române în puține baluri românesci amu pututu vedé.

Eră o placere adevérata a privi acésta seducătoare ghirlanda de tinere dame române, cari dedeau unu aspectu feericu salei otelului „Imperatului Romanilor“, unde se ținú balul, și de siguru acésta vedere ofería ochilor mai multa desfetare, decât diet'a din 1863, care asemenea aice isi ținú ședintile.

Balu și dieta! Ce contrastu! Și totusi ambele séména atât de multu prin rezultatul ce produsera! Améndoue ni-au creatu niște ilusiumi, cari apoi au sboratu cum sbóra tóte ilusiunile frumoșe...

Acésta frumoșa petrecere românesca începú sér'a la 9 óre, când atât în sala, cât și în loge veduramu întrunitu unu frumosu numeru de inteliginția româna din locu și din alte părți, căci neromânii, de și invitati, au cam remasu pe acasa.

Dintre barbatii de frunte veduramu aice pe generalul Gyurits și pe comandantele Bauer, cari remasera încântati de tabloul frumosu ce li se presintă. Aice mai erau archimandritul Nicolae Popea, consilierul pensiu-natu Jacob Bologa, deputatii Parteniu Cosma și Petru Mihali, directorul „Albinei“ Visarion Romanu, redactorii Nicolae Cristea și dr. Aurel Muresianu, advocatii Ioan Romanu, Alesandru Filip, George Secula, Coriolan Bre-diceanu, medicul dr. Moga, mai multi preoti și alti inteligenti.

Balul se începú cu „Hor'a“, și apoi se continuá cu altele de salon, între cari și „Roman'a“. Viocifunea fu generala, și unu animo placutu fu caracteristic'a petrecerii, ceea ce este meritul comitetului arangiatoru compusu din dnii dr. Nicolau Olariu, Iosif Popescu, R. Balașu și I. G. Barittu.

Din stralucit'a cununa a damelor, iéta unu buchetu dragalașu! Dómnele: Maria Cosma (metasa rosa cu dantele albe,) Ioana Badilla (atlasu albu cu dantele și catifea négra, gaze argințiu,) Anna Moga (atlasu albu cu ilusion și flori,) Minerva Brote (atlas albu cu flori roșie și gaziru,) Aurelia Vulcanu, Iosefina Olariu, Maria Roșca, Romanu, Macellariu, Caianu (din Roși'a-demunte,) Zinca Romanu (din Fagarașu,) Popescu, Hania, Dunca, Mateiu, Cristea, Cioranu, Reou, Gundhardt etc.; domnișórele: Muresianu (din Brașovu,) Mariți Bologa, Ecatarina Romanu, Foica, Maria Roșca, Iustina Romanu, Nanta, Dancariu (din Reșinari,) Romanu (din Fagarașu,) Steinhausen, Hubert, Kaesler, König, Reismauer etc.

Se 'ntelege, că 'n astfel de societate placuta timpul trecú iute, și nici nu observaramu cum se facú démínéția, când obositi de jocu, ne rentórseramu acasa — a visá.

Coresp. estraord.

C e e n o u ?

Primirea delegațiunilor de cătra Maj. Sa regele s'a facutu luni la miédiași din castelul regescu din Buda. Ántáiu fu primita delegațiunea austriaca, sub conducerea președintelui cont. Coronini. Maj. Sa ocupându-si locul pe tronu, contele Coronini ținú o cuvântare, la care Domnitorul respunse mai pe lungu, accentuându mai ales situațiunea política esterna, cestiunea Bosniei și bugetul ministeriului de resboiu. Relativ la situați-

nea esterna a dísu, că monarchi'a a conlucratu și va conlucrá ca mijlocitóre pentru esecutarea tratatului din Berlin. Bugetul ministeriului de resboiu cere sacrificie mai mari decât în anul trecut, dar aceste le reclama siguritatea monarchiei. În Bosni'a situațiunea e multiamitóre, deci numerul trupelor se mai póte reduce. — Peste puțin fu primita delegațiunea Ungariei, condusa de președintele Ludovic Tisza; la cuvântarea acestuia regele respunse totu aceea ce díse delegațiunii austriace.

Domnul României a facutu mai multe visite la lagarul dela Țiganesci. Joi s'a dusu la Ruscúe ca sé faca o visita principelui Alesandru al Bulgariei, carele petrece acolo și-l invitase: acolo fu bine primitu, și se rentórse vineri. Sâmbeta avú locu întórcerea la Bucuresci a tuturor regimentelor cari sunt în lagaru; Domnul le trecú în revista; dupa revista regimentele capitalei se 'ntórsera în casarmele lor, celelalte se 'ndreptara spre garnisónele lor. Luni príncepele Carol se duse în Moldova, ca sé viziteze mai ántáiu lagarul dela Roman, apoi pe cel dela Iasi.

Sciri personale. *Pr. Ssa Mihaiu Pavelu*, episcopul diecesei oradane, s'a rentorsu din Holod la reședint'a sa. — *Dn'a Aloisia Lobontiu n. Szabó* a daruitu Societátií Alessi-Șincaiane a teologilor din Gherla 15 fl., pentru cari numit'a Societate i votéza multiamita, numindu-o și membra fundátóre. — *Di Arone Densusianu*, pân'acuma advocatu la Brașovu, s'a mutatú la Bucuresci.

Hymen. *Di Pamfiliu I. Grapini*, teologu absolutu și locóten. c. r. în reserva, la 16 l. tr. și-a serbatu cununi'a cu domnișór'a Lucia Lupșai în Rodna vechia. Actul cununieii fu severșitu de Rds. D. vicariu din Nauseudu, Gr. Moșil. La més'a, data dupa cununia de parintele miresei, protopopul L. Lupșai, luara parte vr'ó 160 de persóne; se pronunțara mai multe toasturi, apoi urmá dantful, despre cari tóte nu ni se raportéza mai pe largu. — *Di Alesandru Mica*, fostu redactoru al foii „Amicul Șcólei“, preotu în comun'a Sân-Margitta, dieces'a Gherlei, a eșitu din statul preotfescu, și convertindu-se în gr. or., s'a cununatu cu dn'a Susana Muresianu, veduv'a repausatului preotu Iacobu Popu.

Studentii universitari din Iasi, dupa cum ne spune „Stafeta“, au ținutu acum trei díle o întrunire, în care s'a luatú decisiunea d'a se face cunoscutu dlui ministru al instrucțiunii, că toti studentii parasescu cursurile din caus'a dlui profesoru Sucú. Motivele se díce, că sânt grave și ele au fost consemnate într'unu raportu detaiatu, care va fi presintatu de o comisiune de 6 membri alesi din sinul studentilor și insarcinata a presintă acelu raportu-protestu dlui ministru al învățământului. O mare placarda așfata alalta ieri pe tóte stradele Iasilor și tiparita cu litere roșii, anunțiá publicului decisiunea luata de studentii universitari d'a parasi cursurile pentru motivele espuse dlui ministru al instrucțiunii publice.

Procesu de pressa între români. Mâne joi se va pertratá la curtea cu jurati din Sibiu primu procesu de pressa, intentatu de unu românú contra altui românú. Cel ce l'a intentatu este Rds. D. Ioan Hania, directorul seminariului de acolo, carele s'a simțitu ofensatu prin unu articulu publicatu în „Telegrafu Rom“. Acusatii sânt, dl Nicolae Cristea redactorul acelu díuaru, și dl Ioachim Munteanu parócu în Gur'a-riului, autorul articolului inermínatu.

Despre o conferinția învățátóresca, ținuta mai de multu în comun'a Varadia, numai acuma primimu o corespundinția, pe care, firesce, nu o mai putemu publicá în estensu, căci acuma sânt alte cestiuni la ordinea dílei, și noi dorimu a ținé pasi cu evenimentele. Estragemu dara numai urmatórele: conferinția se ținú sub conducerea preotului Al. Popovicú din

Mercina și a comisariului Ioan Orza din Cielova româna. Conferința se ținu din istoria naturală, și dură patru zile. A două și primariul Achim Boraciu dete un prândiu la care invită pe toti invetiatorii; a patra și antistia comunală a arangiatu unu banchetu în casina, la care luara parte afara de invetiatori, toti membrii inteligintei de ambele confesiuni. Dupa banchetu urmă balu, care dură pâna demineta; la acesta luara parte domnele Capetiu, Tiunea, Caimanu, Iorgoviciu, Salai, Miocu s. a. și dșorele Alesandrescu, Ciulin, Corb, Mihailoviciu. Conferința din anul viitoru se va ține ierasi în Varadia, unde invetiatorii și în anul acesta au fost primiti cu cea mai mare ospitalitate.

Sciri din Români'a. *Di Droc N. Barcianu*, directorul gimnasiului din Giurgiu, face unu nou apelu la autorii și diuaristii români ca să tramita bibliotecii ce a fundatu la numitul gimnasiu scrierile dlor spre în-avutirea acelei biblioteci. — *Espositia artistica si industrială* a Societății „Concordia” se deschise la 14/26 octombre, adeca marti. — *La Mofleni* lângă Craiova s'a descoperitu unu isvoru feruginosu; consiliul județianu a și construitu o fântăna.

Necrologu. *Emilia Muresianu n. Silasi*, soția dlu Ioan Muresianu Gherlanul, a repausatu la Desiu în 18 octombre, în etate de 32 ani, lasându în doliu, afara de soțul seu și pe fiii sei Alesandru și Aureliu, și pe o sora neconsolabila. Actul funebralu s'a severșitu de către Rds. D. canonicu Vasiliu Popu, asistatu de protopopul Ioan Vele, de preotii N. F. Negrutiu, Vasiliu Filipu, carele ținu și o predica ocașională, și de preotul Ioan Bocoșu.

Cronic'a lumiei.

Afacerea Dulcigno înca nu este terminata. În timpul cel mai nou Turci'a a facutu puterilor asigurarea, că va cede acestu portu Muntenegrului, înse a formulatu niște condițiuni pe cari Muntenegrul nu le putu primi. În urmarea acesteia negociațiunea s'a sistatu pe câteva zile, înse înca în septemân'a aceta se va rencepe.

Principele moștenitoru rusu se duce la Livadia. Acestei caletorii i se acorda o mare însemnata de cercurile curtii din Londra, de vreme ce pentru ele nu mai esista nici o îndoiela despre starea cea rea a sănetații țarului care face să para imposibila continua-rea remănerii sale în fruntea statului. Chiamarea principelui la o con-guvernare se considera ca sigura, de vreme ce doctorii i-au recomandat țarului o mare linisce și retragerea cu totul dela afaceri, deca voiesce să evite a catastrofa. Se crede, că stabilirea marelui duce moștenitoru ca regentu va fi urmata în curând de o abdicare a țarului.

O femeia rapita de furtuna. Diuarele rusesci relatēja unu fenomenu curiosu care s'a petrecutu în districtul Smolensk: O furtuna teribila isbucni asupra castelului dlu Erdelly, desradecinându arborii, luându acoperemintele, sfarmându tôte ferestele. Bucatarés'a, o femeia sdravana, avendu nenorocit'a ideia de a eși în ograda, fu ridicata de vântu ca o pēna și transportata la o distantia mai departe de trei sute metri. El atunci o aședă într'unu modu foarte galantu pe vârful unui arbore unde remase acatfata fără cunoscintia. Țeranii cari o veđuse sburându prin aeru, statura câtva timpu fără ca să-i dea ajutoru; ei credeau că eră pôte vr'o sfinta care se îndreptase spre ceruri. În fine coborira pe serman'a femeia, care nu se tređi din letargia sa de cât dupa patru-deci și optu de ore.

Mijlōce de corespundintia. Din când în când se aude că se retrage la câte unu diuaru rusu faculta-

tea de a publică anuncie private. Iēta cum se esplică acesta mesura: Socialistii straini și nihilistii din Russia corespundeau între ei prin mijlocul anuncielor comerciale și altele. Oferirea unei ape infalibile contra caderii perului, de exemplu, însemna o întrunire de nihilisti; de alta parte se desveliau prin acestu mijlocu secretele administrative și mai cu sēma uniltirea poliției. Di cu și nihilistii erau informati de faptele și gesturile imperatorului. Descoperirea unui dicționar esplicativu la unu nihilistu a revelatu faptele de mai sus.

Alesandru Dumas a terminatu o bucata teatrală în 3 acte, despre care Iules Claretie ne spune în „Le Temps” numai atât, că poetul a început'o la 24 sept. 9 jum. ore dimineti'a și a terminat'o la 1 octombre 7 ore dimineti'a, prin urmare a scris'o în 7 zile. Subiectul este foarte cutezatoru, el conține o parodia pentru domnișor'a Croizette, de aceea pôte că nu se va represintă în „Teatre Français”, ci numai în „Vaudeville” său „Gymnase”.

O frumōsa anecdota. Se povestese următoarea gluma despre unu visitoru al espositiunii universale din Paris, și despre care se dice că ar fi foarte adeverata. Acestu visitoru, cu ședere în Colonia, sosese în Paris, și se lasa ca să fia condusu de unu geniu servilu, într'o casa particulară în care erau arangiate camere pentru visitorii espositiunii. Bagagiul seu i fu adusu și trimite nevestei sale adresa, precum i și fagaduise, locul unde s'a gazduitu. Soția lui d'abiă primi scrisōrea și primesce o depeșă totu din capital'a Franciei cu rugaciunea: „Anuncia-mi îndata, unde locuescu eu aci în Paris, Rue de... Nr... Barbatul teu N. N.” Femeii i se parū cam curiōsa cererea barbatului ei, dar ea i împlini rugaciunea. Dupa cum ea află în urma, barbatul ei, dupa ce i-a tramisu scrisōrea, a eșitu la plimbare și de umblare multa a uitatu numele stradei și al gazdei sale, în cât s'a veđutu nevoitu să-si ia o alta odaia în strad'a... Nr... d'aci trebui să se adreseze soției sale în Colonia ca să afle dela dēnsa unde locuesce el în Paris.

Lumin'a electrica. Dupa cum anuncia „le Nouvelliste vaudois”, este vorb'a de a utilisă construcțiunile hydraulice și fortiele motrice ale lui Goeschonen și Ai-rolo spre a instală în interiorul marelui tunelu dela St. Gothard focare de lumina electrica. Deca studiile ce se facu actualminte, vor isbuti, ceea ce se spera, atunci vom avē în Europa spectacolul, în adever unicu, al unui tunelu de peste 3 leghe în lungime luminatu à giorno prin lumina artificială. S'au facutu deja încercări cu focare electrice pentru lucrări, înse lumin'a este prē viua și arunca o umbra atât de întinsa, în cât lucratorii sânt genati: ei prefera mic'a lor laterna care o potu pune unde voiescu și lumineza mai bine părțile de atacatu său de ziditu.

Unu advocatu consciinciosu. De curând a muritu în Milan unu advocatu, care a lasatu tōta averea sa cea foarte însemnata spitalului de nebuni de acolo. Legatul l'a însemnatu cu titlul: „Restitutione” (reînapoiare). În testamentu esplică acesta denumire dicēndu, că și-a ținutu de dator'ia sa, să reîntorca banii ierasi primitivilor lor proprietari, de ore ce el nu pôte să declare de cât de nebuni pe toti acei ōmeni, cari isi risipescu banii cu procese înaintea tribunalelor și cărora are de a multiam'i averea sa. Repausatul a fost omu totu atât de consciinciosu, pe cât și omu de spiritu.

Proprietaru, redactoru respundiatoru și editoru:
IOSIF VULCANU.